

Kainuun prikaati

HYBRIDIVAIKUTTAMINEN SOTILAALLISESTA NÄKÖKULMASTA

Everstiluutnantti Ari Mure
Osastopäällikkö
Kainuun prikaati

ESITYKSEN SISÄLTÖ

1. Terminologia: Hybridivaikuttaminen ja laaja-alainen vaikuttaminen, kohde, tunnistamisen vaikeus
2. Muuttoliike, pakolaisten hyödyntäminen
3. Elektroninen vaikuttaminen
4. Informaatiovaikuttaminen
5. Sotilaallinen painostus ja alueloukkaukset
6. Erikoisoperaatiot (ml. sisäisen opposition hyödyntäminen)
7. Asevoimiin kuulumattomat joukot
8. Asevoimien käyttö

Hybridivaikuttaminen

Valtioneuvoston ulko- ja turvallisuuspoliittinen selonteko 2020:

- valtiollinen tai muu ulkoinen toimija
- samanaikaisesti tai jatkumona, suunnitelmallisesti ja eri keinoja käyttäen kohteen haavoittuvuuksiin omien tavoitteidensa saavuttamiseksi.
- poliittisia, diplomaattisia, taloudellisia ja sotilaallisia keinoja sekä informaatio- ja kybervaikuttamista
- Vaikuttaminen on vahingollista ja sitä pyritään tekemään niin, että se on kiistettävissä.

Modernista termistä huolimatta asia ei ole uusi:

”Aseisiin turvaudutaan vasta, kun muuta vaihtoehtoa ei ole”.

”Tärkeintä on hyökätä ensin suunnitelmaa vastaan, seuraavaksi liittoutumaa vastaan ja vasta sen jälkeen sotilaita vastaan”.

(Sun Tzu (544–496 eaa.) *Sodankäynnin taito*)

Hybridivaikuttaminen

Valtioneuvoston ulko- ja turvallisuuspoliittinen selonteko 2020:

- Valtiotoimijat käyttävät usein hybridivaikuttamisessa kolmansia toimijoita, kuten ekstremistisiä ja järjestäytyneen rikollisuuden ryhmiä.
- Hybridivaikuttamiseen voidaan käyttää myös muuttoliikettä, pakolaisia tai hybridivaikuttamista toteuttavien maiden kansalaisia muissa maissa. Vaikuttamista voi tapahtua myös epidemioiden ja pandemioiden varjolla.

Laaja-alainen vaikuttaminen

Valtioneuvoston puolustusselonteko 2021:

- uhkakokonaisuutta lähestytään sotilaallisesta näkökulmasta laaja-alaisena vaikuttamisena. Laaja-alainen vaikuttaminen on sotilaallisessa varautumisessa käytettävä uhkakuva.
- pitää sisällään hybridivaikuttamisen, mutta uhkakuvaan sisältyy myös avoin sotilaallinen voimankäyttö osapuolten välillä.
- Tavoitteena on kohdevaltion puolustuskyvyn horjuttaminen esimerkiksi aiheuttamalla epävarmuutta väestön keskuudessa ja heikentämällä maanpuolustustahtoa ja valtion poliittisen johdon toimintakykyä.

Kohteena yhteiskunnan elintärkeät toiminnot

ELINTÄRKEÄT TOIMINNOT

Tunnistamisen vaikeus

TALVI 2015- 2016
Raja-Jooseppi
Hybridivaikuttamista vai ei?

Suomessa oletetaan, että Lapin yhtäkkiä lisääntynyt turvapaikanhakijoiden määrä Venäjältä vuodenvaihteessa 2015–2016 oli jonkinlainen testi tai tarkoituksellinen teko, hybridivaikuttamista. Kuvassa turvapaikanhakijoiden hylkäämiä polkupyöriä Raja-Joosepin rajanylityspaikalla joulukuussa 2015. Kuva: Tapani Leisti / Yle

Everstiluutnantti Ari Mure
Osastopäällikkö
Kainuun prikaati

yle Uutiset Areena Urheilu Valikko

Norjalaistutkijat: Itärajan pakolaiset eivät olleet Venäjän juoni

Tuoreen norjalaisen tutkijaraportin mukaan vuosi sitten alkanut pakolaisten joukkotulo itärajalta Norjaan ja Suomeen ei ollut Venäjän hybridisotaa. Fridtjof Nansenin instituutin tutkijoiden mukaan turvapaikanhakijoita houkutti Norjaan ja Suomeen halpa matka ja turvallinen reitti.

Kaksi pakolaista käyttää polkupyörää ylittäessään rajan Venäjältä Norjaan marraskuussa 2015. Kuva: Cornelius Poppe / EPA

TAPANI LEISTI

30.8.2016 • Päivitetty 31.8.2016 10:03

Muuttoliikkeen, pakolaisten hyödyntäminen

- Tavoitteena on kohdevaltion poliittisen johdon toimintakyvyn heikentäminen
- Kansalaismielipiteet, ihmisoikeudet
- Päätöksenteon kuormitus
- Sotilaallista voimaa ei voi (suoraan) käyttää torjuntaan
- Torjuntakeinoja on olemassa, edellyttävät ennakoivalteluja

yle Uutiset Areena Urheilu Valikko

Puola YLE 9.11.2021

Suomeen tullut parikymmentä turvapaikanhakijaa Valko-Venäjän reittiä, Maahanmuuttovirasto ei odota kovaa ryntäystä

Siirtolaiskriisi on kuumentunut Puolassa, kun Valko-Venäjä puskee tuhansien ihmisten joukkoa kohti rajaa. Kokoomuksesta vaaditaan mahdollisuutta sulkea Suomen raja tilapäisesti turvapaikanhaulta.

Siirtolaiset pyrkivät maanantaina Valko-Venäjältä rajan yli Puolaan. Kuva: Leonid Shcheglov / AFP

Elektroninen vaikuttaminen

- Signaalitiedustelu on jatkuvaa, puolin ja toisin
- Tietoa voidaan käyttää myös vaikuttamiseen; me tiedämme, mitä te teette
- HÄIRINTÄ; runsaasti on ollut esillä viime vuosien GPS-häirintä, josta ohessa alkujaan Norjan tiedustelun julkaisema kuva

Kuva: Verkkouutiset 11.2.2019

- Vaikuttaa mm. siviili-ilmailuun, mutta myös sotilasjärjestelmiin
- Voidaan tehdä ”häirintänä” lähettämällä samalle radiotaajuudelle muuta liikennettä, joka peittää GPS- signaalin (helpompi keino)
- Teknisesti vaativampi, mutta samalla kohteen kannalta hankalampi on ”harhauttaminen”, jossa lähetetään oikealla taajuudella väärää paikkatietoa, eli uskotellaan vastaanottimelle, että se on eri paikassa kuin missä se oikeasti on.

Informaatiovaikuttaminen

- Epävarmuuden aiheuttaminen vastapuolen väestön keskuuteen ja toisaalta oman väestön mielialojen vahvistaminen
- Vastapuolen maanpuolustustahdon heikentäminen ja oman vahvistaminen
- ”Ylivoimainen sotakone”
- Voiman keskittäminen ja sen näkyvä uutisointi

Kuva: Iltta- Sanomat 7.5.2022

Kuva: The Times of Israel 14.11.2021

Informaatiovaikuttaminen

HENKI/ TAHTO VOITTAÄ MATERIAN

KYNÄ (SANA) ON MIEKKAA VAHVEMPI

Sotilaallinen painostus, alueloukkaukset

- Tavoitteena on kohdevaltion puolustuskyvyn horjuttaminen
- Epävarmuuden aiheuttaminen vastapuolen väestön ja päättäjien keskuuteen, pakotetaan reagoimaan
- Ilmatilaloukkaukset
- Voiman keskittäminen, uutisointi, tehokkaiden asejärjestelmien esittely

Kuva: European Security & Defence 8.2.2022

Keskimatkan Iskander ohjusjärjestelmä

SU-27 Hävittäjä

Kuva: Voice of America 5.11.2021

MAXAR

Agence France-Press

Venäjän joukkokeskitys Ukrainan rajan tuntumassa

Erikoisoperaatiot

- Sotilaallisten keinojen käyttöä tavoitteen saavuttamiseksi
- Peitettyä, salattua, harhaan johtavaa, varsinaisen vastuutahon peittäminen
- Painostus, salamurhat, kohteen vaurioittaminen tai tuhoaminen, jonkin kohteen tai alueen haltuun otto, maan sisäisen opposition hyödyntäminen (esim. Itä-Ukraina 2014)

Kuva: BBC 29.11.2013

REX FEATURES

Eräs historian tunnetuimmista erikoisoperaatioista;
totta vai tarua?

Kuva: Uusi Suomi 7.3.2014

Tunnuksettomia sotilaita Krimillä Ukrainan laivastotukikohdan
edessä keväällä 2014

Everstiluutnantti Ari Mure
Osastopäällikkö
Kainuun prikaati

Asevoimiin kuulumattomat joukot

- Palkka-armeijat, yksityiset sotilasyhtiöt, yksityisarmeijat jne.
- Voidaan käyttää varsinaisen vastuutahon peittämiseen tai ainakin siihen, että valtiollinen vastuu voidaan (muodollisesti) kiistää
- Sekä idässä (alla), että lännessä (mm. Blackwater)
- Geneven sopimus: Palkkasoturilla ei ole oikeutta taistelijan tai sotavangin asemaan > voidaan kohdella tavanomaisena rikollisena.

PRIVATE MILITARY COMPANIES IN RUSSIA

	RSB-Group	ANTITERROR	MAP	MSGroup	Centre R	ATHORUP	SlavCorps	PMC WAGNER	E.N.O.T.	COSSACKS
PARTICIPATING IN WARS										
UKRAINE ('DPR', 'LPR')	✓	?	✓	?	?	✓	✓	✓	✓	✓
SYRIA	?	✓	?	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
OTHER CONFLICTS	?	✓	?	✓	✓	?	?	✓	✓	✓

IRAQ: PROTECTION OF SEA AND SHIPPING TRANSPORTS; IRAQ: YUGOSLAVIA, KOSOVO, AFGHANISTAN; TAJIKISTAN, NAGORNO-KARABAKH; YUGOSLAVIA, KOSOVO, AFGHANISTAN, DRC, CHECHNYA

InfoNapalm.org

"Yksityisarmeijat" Venäjällä

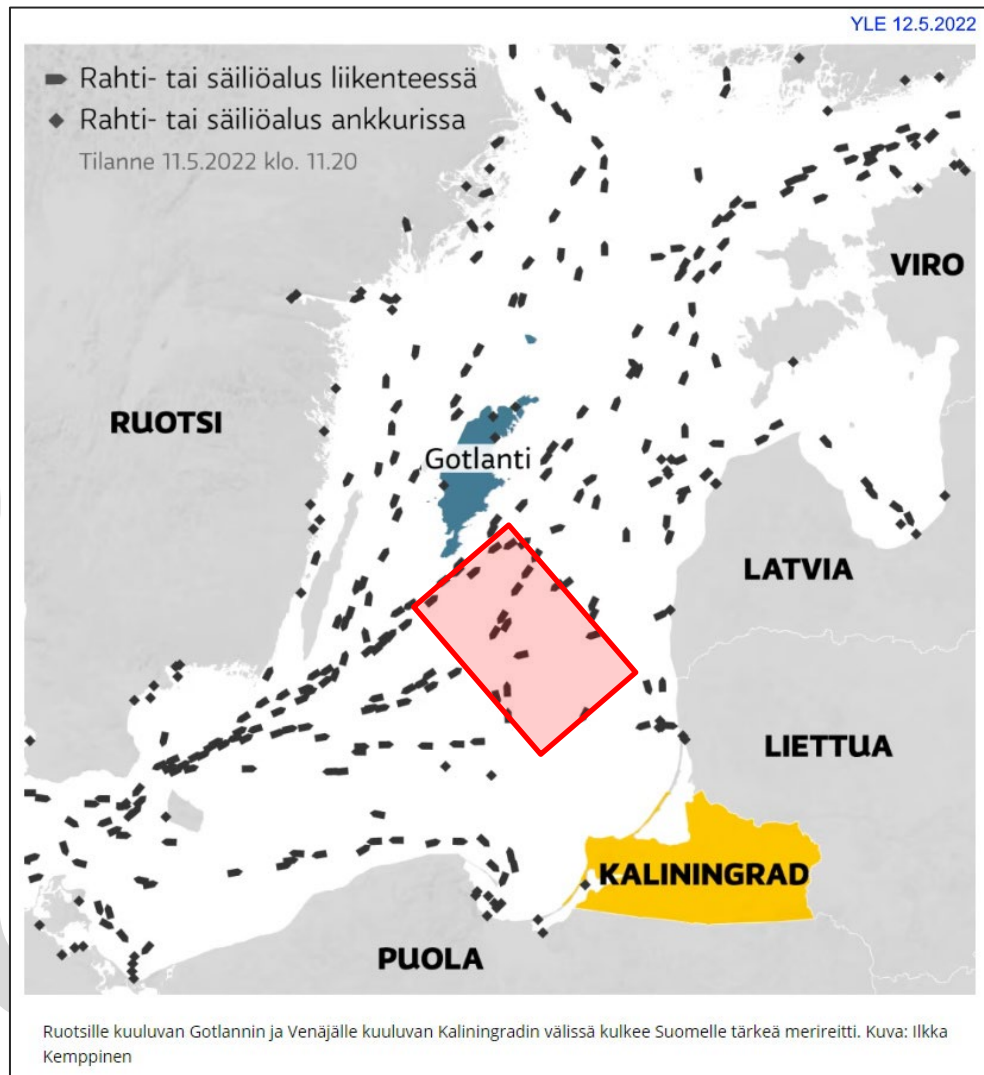
Mahdollisesti tunnetuimman venäläisen palkka-armeijan tunnus ja palkkasotilas

Asevoimien käyttö

- Muu, kuin suora, avoin hyökkäys
- Tavoitteena on aiheuttaa kohdevaltion epävarmuutta ja tätä kautta horjuttaa sen maanpuolustustahtoa, valtion poliittisen johdon toimintakykyä ja näin maan puolustuskykyä.
- Meriliikenne on Suomen tapauksessa yksi mahdollinen kohde, sillä maamme talouselämä on merikuljetuksista riippuvaista
- Esimerkiksi Itämeren keskeisen alueen sulkeminen pitkäksi ajaksi sotaharjoituksen ja/tai ohjusammuntojen tms. varjolla

Laaja-alaisen vaikuttamisen ennaltaehkäisy paikallistasolla

- Vahva, konkreettinen yhteistyö ja viranomaisyhteistyön tiivistäminen
- Alueellisten ja paikallisten toimijoiden tunteminen, toimivat yhteistyösuhteet, vakioidut ja testatut toimintatavat
- Säännöllinen harjoittelu eri viranomaisten ja yhteistyökumppaneiden kanssa

**Paikallispuolustus
on
Puolustusvoimien
rajpinta
yhteiskunnan
muihin toimijoihin**

Kysymyksiä, kommentteja?

Ville Rannan pilapiirros 16.11.2021.

Everstiluutnantti Ari Mure
Osastopäällikkö
Kainuun prikaati